

**Wellicht verlaat uw zoon/dochter straks "De Ganzenveer".
Een nieuwe "grote" stap wordt gezet.**

**Verder schoolgaan kan in het gewoon secundair onderwijs of in het buitengewoon
secundair onderwijs (Bu.S.O.)**

In deze beknopte brochure wordt het **buitengewoon secundair onderwijs** toegelicht.

Uiteraard kunt u voor elke verduidelijking of vraag bij ons terecht.

Interstedelijk CLB GENT

Afdeling Brugge

Langerei 26

8000 Brugge

Tel : 050 33 21 72

E-mail : clb.brugge@stad.gent

Website : www.iclb.be

CLB-medewerkers :

Psycho-pedagogisch consulent : Franky COSMAN

Maatschappelijk werker : Sylvia BIRMANNIS

Paramedisch werker : Ruth VERBEKE

Arts : Steffi OOSTERLINCK

Beste ouders,

Uw zoon of dochter beëindigt straks het buitengewoon lager onderwijs.
Een nieuwe "grote" stap naar het secundair onderwijs staat voor de deur.

Deze infofolder biedt u een bundeling van belangrijke informatie over **het buitengewoon secundair onderwijs (Bu.S.O.)**.

U vindt hier volgende onderwerpen :

1. **Schooltoeslag**
2. **Leerplicht**
3. **Het buitengewoon secundair onderwijs**
4. **De onderwijskiezer**
5. **Nuttige websites**
6. **Het CLB-team**

1. Schooltoeslag

Studeren kost geld. Daarom worden er elk jaar toelagen gegeven.

Vroeger gebruikte men voor leerlingen in het voltijds secundair onderwijs het begrip “studietoelage”. Velen noemden dit “studiebeurs”, sinds 2007 werd dit “schooltoelage” genoemd.

Door de overheveling van deze bevoegdheid naar Vlaanderen worden de kinderbijslagen en de studietoelagen samengevoegd in een nieuw systeem, het “Groeipakket” .

Hierbinnen zijn “participatietoelagen” mogelijk. Deze participatietoelagen vervangen de vroegere studietoelagen.

Voor schoolgaande leerlingen zijn dit de belangrijkste participatietoelagen:

De kleutertoeslag

Kleuters van 3 die ingeschreven zijn in het Nederlandstalig onderwijs en kinderen van 4 jaar die ingeschreven blijven en voldoende aanwezig zijn op school krijgen 132,60 euro extra per jaar.

De schooltoeslag

Vanaf 3 jaar kunnen kinderen die Nederlandstalig onderwijs volgen in Vlaanderen of Brussel ook rekenen op een jaarlijkse schooltoeslag **afhankelijk van het inkomen van het gezin**.

Je komt dus in aanmerking voor een schooltoeslag kleuter tot student.

In het hoger onderwijs blijft hier bovenop het systeem van de studietoelagen gehandhaafd.

Alle info vindt u hier :

<http://www.groeipakket.be/>

Informatie kunt u verkrijgen via 1700, het gratis telefoonnummer van de Vlaamse overheid, en dit tussen 9.00 en 19.00 uur.

2. Leerplicht

Je bent leerplichtig tot je 18 jaar wordt **of** tot 30 juni van het kalenderjaar waarin je 18 wordt.

De leerplicht duurt in principe twaalf schooljaren.

Je bent leerplichtig tot:

- je achttiende verjaardag;
Bv. Een jongere wordt op 3 februari 2020 achttien jaar. Hij is vanaf die dag niet meer leerplichtig.
- 30 juni van het kalenderjaar waarin je achttien jaar wordt;
Bv. Een jongere wordt achttien jaar op 9 december 2020. De leerplicht eindigt op 30 juni 2020, hoewel hij op dat moment nog geen achttien is.
- je het diploma secundair onderwijs op jongere leeftijd behaalt;
Bv. Een jongere die pas 16 is en zijn diploma behaalt.

Je bent voltijds leerplichtig tot:

- je zestiende verjaardag;
- je vijftiende verjaardag, als je de eerste graad van het secundair onderwijs hebt beëindigd (je hoeft hiervoor niet noodzakelijk geslaagd te zijn).

Vanaf die leeftijd kan je eventueel lessen volgen in het deeltijds onderwijs. De meeste jongeren blijven in het voltijds secundair onderwijs.

Als je info rond deeltijds onderwijs wenst, contacteer je het best je CLB : in deze brochure wordt dit niet verder uitgediept.

Antwoorden op vragen in verband met leerplicht en omtrent “wat moet en mag” op school vind je hier :

<http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/wat-mag-en-moet-op-school>

Volgende onderwerpen worden er o.a. behandeld :

- ✓ Wat is een schoolreglement?
- ✓ Uitstappen en activiteiten
- ✓ Verkoop en reclame
- ✓ Rookverbod
- ✓ Straffen en uitsluiten in de basisschool
- ✓ Straffen en uitsluiten in het secundair
- ✓ Aanwezig of afwezig
- ✓ Elke dag naar de kleuterschool
- ✓ Elke dag naar school in lager en secundair
- ✓ Schoolvakanties en andere vrije dagen
- ✓ Religieuze feestdagen
- ✓ Afwezig wegens ziekte
- ✓ Gewettigd afwezig
- ✓ Wat gebeurt er als een leerling spijbelt?
- ✓ Niet op reis buiten de schoolvakanties
- ✓ Over foto's, piercings, religieuze symbolen, de middagpauze
- ✓ ...

3. Het buitengewoon secundair onderwijs (Bu.S.O.)

OV1	OV2	OV3	OV4
Minstens 4 leerjaren	Minstens 4 leerjaren	integratiefase	Structuur gewoon secundair onderwijs
		Kwalificatiefase	
		Opleidingsfase	
		Observatiefase	

3.1 Soorten buitengewoon secundair onderwijs

In elke klas zijn er leerlingen met kleinere of grotere leerproblemen.
Dit vergt bijzondere zorg op school.
Soms kan een gewone school deze zorg bieden. Soms ook niet.

Het buitengewoon secundair onderwijs biedt aangepast onderwijs en deskundige begeleiding op maat aan jongeren die specifieke zorg nodig hebben door een beperking.

Voor elke toelating tot het buitengewoon onderwijs is een verslag van het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) nodig.

Een leerling kan vanaf 13 jaar naar het buitengewoon secundair onderwijs (meer precies: op 1 september van het kalenderjaar waarin hij 13 wordt). Uitzonderlijk kan dat ook vanaf 12 jaar. De maximumleeftijd is 21 jaar, maar de klassenraad kan een verlenging toestaan.

Het buitengewoon secundair onderwijs is ingedeeld in types en opleidingsvormen.

De indeling in types heeft te maken met de beperking van de jongeren, en dus de specifieke zorg die zij nodig hebben:

Type basisaanbod: voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften voor wie het gemeenschappelijk curriculum met redelijke aanpassingen niet haalbaar is in een school voor gewoon onderwijs.

Type 2: voor jongeren met een verstandelijke beperking

Type 3: voor jongeren met een emotionele of gedragsstoornis, maar zonder verstandelijke beperking

Type 4: voor jongeren met een motorische beperking

Type 5: voor jongeren in een ziekenhuis, een preventorium of een residentiële setting

Type 6: voor jongeren met een visuele beperking

Type 7: voor jongeren met een auditieve beperking of een spraak- of taalstoornis

Type 9 : voor jongeren met een autismespectrumstoornis, maar zonder verstandelijke beperking

De opleidingsvormen streven elk een bepaalde doelstelling na voor de leerlingen.
Er kunnen leerlingen uit verschillende types in terecht.

Opleidingsvorm 1: maatschappelijke participatie en eventueel arbeidsdeelname in een omgeving met ondersteuning biedt een algemene en sociale vorming gericht op:

*Maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning
Voor zover mogelijk, arbeidsdeelname in een omgeving met ondersteuning
Kan georganiseerd worden voor de types 2, 3, 4, 6, 7 en 9.*

Opleidingsvorm 2: maatschappelijke participatie en tewerkstelling in een omgeving met ondersteuning biedt een algemene en sociale vorming en een arbeidstraining gericht op:

*Maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning
Werken in een omgeving met ondersteuning
Kan georganiseerd worden voor de types 2, 3, 4, 6, 7 en 9.*

Opleidingsvorm 3: maatschappelijke participatie en tewerkstelling in het gewone arbeidsmilieu biedt een algemene, sociale en beroepsvorming gericht op:

*Maatschappelijk functioneren en participeren
Werken in een gewone werkomgeving
Kan georganiseerd worden voor de types Basisaanbod, 3, 4, 6, 7 en 9.
Je kan er kiezen tussen verschillende opleidingen.*

Opleidingsvorm 4: algemeen, beroeps-, kunst- en technisch onderwijs is gericht op:

*Maatschappelijk functioneren en participeren, eventueel in een omgeving met ondersteuning
Vervolgonderwijs of werken in een gewone werkomgeving, eventueel met ondersteuning
Kan georganiseerd worden voor de types 3, 4, 5, 6, 7 en 9.
Je kan er kiezen tussen verschillende studierichtingen, die overeenkomen met de studierichtingen uit het voltijds gewoon secundair onderwijs.*

3.2 Opleidingsvorm 3 (OV 3)

Deze opleidingsvorm wordt georganiseerd in type basisaanbod, 3, 4, 6, 7 en 9.
OV3 geeft je een algemene, sociale en beroepsvorming.
Het doel is tewerkstelling in het gewone arbeidsmilieu mogelijk te maken.

De opleiding kent drie opeenvolgende fasen:

Observatiefase:

Dit is de instapfase als je vanuit de lagere school instroomt.
In principe duurt deze fase één schooljaar.
Je krijgt naast algemene en sociale vorming ook beroepsgerichte vorming.
Deze beroepsgerichte vorming is een kennismaking met de opleidingen die de school aanbiedt in de latere fases.
Hier krijg je minstens 14 lestijden algemene en sociale vorming en 16 lestijden beroepsgerichte vorming (praktijk).
Het lessenrooster omvat 32 lestijden.
De school zal dus nog een aantal lestijden zelf invullen.

Opleidingsfase:

Deze fase duurt ten minste 2 volledige schooljaren.
Je hebt gekozen voor een bepaalde opleiding maar in deze fase kan je op elk ogenblik nog van richting veranderen.
Hier krijg je minstens 10 lestijden algemene en sociale vorming en 13 lestijden beroepsgerichte vorming (praktijk).
Het lessenrooster omvat 32 lestijden.
De school zal dus nog een aantal lestijden zelf invullen.

Kwalificatiefase:

De fase duurt ten minste twee volledige schooljaren.
In deze fase kan je niet meer veranderen van studierichting; je moet hier altijd twee volledige schooljaren dezelfde opleiding volgen.
Hier krijg je minstens 10 lestijden algemene en sociale vorming en 19 lestijden beroepsgerichte vorming.
De school zal dus nog een aantal lestijden zelf invullen. waaronder ook stages.
Na de kwalificatiefase is je opleiding eigenlijk afgerond en ben je niet meer leerplichtig.

(facultatieve) Integratiefase:

Deze is bedoeld voor leerling die het getuigschrift van een opleiding hebben behaald.

Bij wijze van uitzondering kan je, op gemotiveerd advies van de klassenraad, ook zonder getuigschrift van de opleiding, worden toegelaten.

Deze fase omvat één volledig schooljaar in de vorm van een **alternerende beroepsopleiding**.

Deze facultatieve integratiefase van één schooljaar kan bij wijze van uitzondering door de klassenraad verlengd worden tot een tweede schooljaar.

Dit als je door omstandigheden een lange periode gewettigd afwezig was gedurende het eerste schooljaar van de integratiefase en daardoor geen getuigschrift hebt behaald.

De integratiefase bevat vooral stages (minstens 24 lestijden).

Je werkt 3 dagen in een bedrijf om 'de stiel' te leren en te wennen aan het arbeidsritme en de nodige werkhouding.

De overige 2 dagen (minstens 14 lestijden) volg je les (een halve dag algemene vorming en anderhalve dag beroepsgerichte vorming).

De bedoeling hiervan is je nog beter kennis te laten maken met de concrete werksituatie.

Getuigschriften:

Als je de opleiding hebt gevolgd tot en met de kwalificatiefase, en de klassenraad je naar de kwalificatiecommissie heeft doorverwezen, kan de klassenraad volgende studiebewijzen toekennen:

1. Getuigschrift van de opleiding
2. Getuigschrift van verworven competenties voor een afgerond geheel binnen een opleiding: dat leidt tot reële inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. De verworven vaardigheden worden afgeleid uit het opleidingsprofiel.
3. Attest van verworven bekwaamheden: het attest vermeldt alle bekwaamheden uit het opleidingsprofiel die je verworven hebt.
4. Attest beroepsonderwijs: het attest vermeldt alleen de periode van lesbijwoning.

Na de kwalificatiefase kan je naar de alternerende beroepsopleiding of integratiefase.

Als je nog geen getuigschrift van de kwalificatiefase gehaald hebt, kan de klassenraad beslissen je toch tot de integratiefase toe te laten. Daar kan je nog het getuigschrift van de opleiding of een getuigschrift van verworven competenties behalen.

In de integratiefase kan de klassenraad volgende studiebewijzen toekennen :

1. Getuigschrift van alternerende beroepsopleiding: als je de alternerende beroepsopleiding of integratiefase Met vrucht hebt doorlopen.
2. Attest van alternerende beroepsopleiding; als je de alternerende beroepsopleiding of de integratiefase niet met vrucht hebt doorlopen of de opleiding vroegtijdig beëindigt.

3.3 Scholen die buitengewoon secundair onderwijs OV3 aanbieden in Brugge

Omwille van de coronacrisis kan de info i.v.m. inschrijvingen, opendeurdagen, ... variëren. Gelieve de informatie hierover bij de scholen zelf op te vragen, of te raadplegen via hun website.

In Brugge zijn er TWEE scholen die buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 aanbieden :
"DE VARENS" en "HAVERLO".

DE VARENS - Hoofdgebouw :
Nieuwe Sint-Annadreef 27
8200 Sint-Andries
050-38 86 60
sbso.sint-andries@g-o.be
<http://www.devarens.be/>

Opleidingsvorm 3

Type basisaanbod

Observatiejaar (OV 3 Type ba)

Grootkeukenmedewerker (OV 3 Type ba)

Hoeklasser (OV 3 Type ba)

Interieurbouwer (OV 3 Type ba)

Logistiek assistent ziekenhuizen en zorginstellingen (OV 3 Type ba)

Metselaar (OV 3 Type ba)

Schilder-decorateur (OV 3 Type ba)

Tuinbouwarbeider (OV 3 Type ba)

Type 3

Observatiejaar (OV 3 Type 3)

Grootkeukenmedewerker (OV 3 Type 3)

Hoeklasser (OV 3 Type 3)

Interieurbouwer (OV 3 Type 3)

Logistiek assistent ziekenhuizen en zorginstellingen (OV 3 Type 3)

Metselaar (OV 3 Type 3)

Schilder-decorateur (OV 3 Type 3)

Tuinbouwarbeider (OV 3 Type 3)

Type 4

Observatiejaar (OV 3 Type 4)

Grootkeukenmedewerker (OV 3 Type 4)

Hoeklasser (OV 3 Type 4)

Interieurbouwer (OV 3 Type 4)

Logistiek assistent ziekenhuizen en zorginstellingen (OV 3 Type 4)

Metselaar (OV 3 Type 4)

Schilder-decorateur (OV 3 Type 4)

Tuinbouwarbeider (OV 3 Type 4)

Type 9

Observatiejaar (OV 3 Type 9)

Grootkeukenmedewerker (OV 3 Type 9)

Hoeklasser (OV 3 Type 9)

Interieurbouwer (OV 3 Type 9)

Logistiek assistent ziekenhuizen en zorginstellingen (OV 3 Type 9)

Metselaar (OV 3 Type 9)

Schilder-decorateur (OV 3 Type 9)

Tuinbouwarbeider (OV 3 Type 9)

HAYERLO :
Weidestraat 156
8310 Assebroek
050-35 57 00
info@haverlo.be
http://www.haverlo.be

Opleidingsvorm 3

Observatiejaar (OV 3 Type ba)
Groen- en tuinbeheer dual (OV 3 Type ba)
Grootkeukenmedewerker (OV 3 Type ba)
Hoeklasser (OV 3 Type ba)
Interieurbouwer (OV 3 Type ba)
Kappersmedewerker (OV 3 Type ba)
Logistiek assistent ziekenhuizen en zorginstellingen (OV 3 Type ba)
Loodgieter (OV 3 Type ba)
Metselaar (OV 3 Type ba)
Tuinbouwarbeider (OV 3 Type ba)

Uiteraard zijn er in Vlaanderen nog meer scholen die buitengewoon secundair onderwijs aanbieden. Via “de onderwijskiezer” kan je over elke school en elke opleiding alle gegevens online terugvinden. Hieronder vind je hoe je deze site kunt raadplegen. Uiteraard kan je met elke vraag ook bij je CLB terecht.

4. De onderwijskiezer

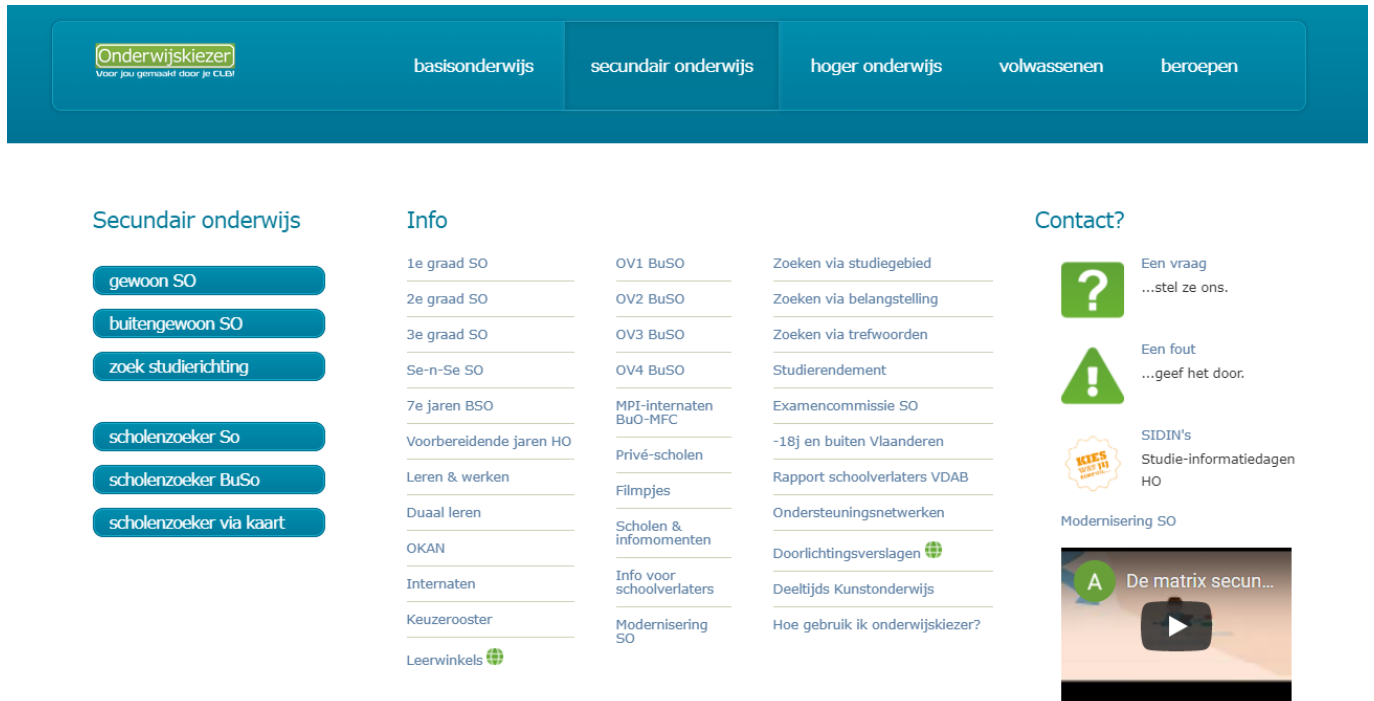
Je bent op zoek naar een studierichting. Een richting die goed bij je past en die je alle kansen geeft voor je toekomst.
www.onderwijskiezer.be helpt je in die zoektocht.

www.onderwijskiezer.be is bedoeld voor leerlingen, ouders, leerkrachten, CLB-medewerkers, ... kortom voor iedereen die op zoek is naar objectieve, onafhankelijke en kwaliteitsvolle informatie over het gehele onderwijslandschap.

Wanneer je www.onderwijskiezer.be opent, dan vind je deze homepage :

Je kiest vervolgens bovenaan in het blauwe tabblad "Secundair Onderwijs".

Op deze wijze wordt deze pagina geopend :

Vervolgens kan je kiezen over welk facet van het secundair onderwijs je meer wenst te weten.

Steeds vind je dan bovenaan in de grijze tabbladen een beschrijving van elke studierichting, doorklikmogelijkheden naar modellessenroosters, een zoekmogelijkheid naar scholen die jouw keuze in jouw regio of gemeente aanbieden ...en nog zoveel meer.

We zijn ervan overtuigd dat deze onderwijskiezer ook uw handige én snelle hulp zal worden.

5. Nuttige websites

Hieronder vind je gegroepeerd een aantal "doorklikmogelijkheden" naar websites die je informatiehonger rond school- en studiekeuze kunnen helpen stillen...

De website van het **Interstedelijk CLB** :

<https://iclb.gent.be/>

De Onderwijskiezer : Je moet een richting kiezen voor, tijdens of na het secundair onderwijs ? Om het zoeken een beetje te vergemakkelijken helpt onderwijskiezer je op weg.

www.onderwijskiezer.be

I Like Basic : De I-Like-basic is een test waarmee je je belangstelling verkent.

Bestemd voor leerlingen van het zesde leerjaar basisonderwijs.

http://www.onderwijskiezer.be/ilike_photo/index.php

I Study Basic : De I-Study-basic richt zich naar leerlingen van het zesde leerjaar basisonderwijs.

De I-Study-basic is een vragenlijst die peilt naar je studiehouding.

Hieronder verstaan we je motivatie om te leren en de manier waarop je leert, je studiemethode

Een goede studiehouding is erg belangrijk voor studiesucces in het secundair onderwijs. Leerlingen met een goede studiehouding hebben altijd meer slaagkansen.

I-Study-basic is een zelfevaluatie: door de vragen te beantwoorden krijg je een beeld van je eigen studiehouding.
http://www.onderwijskiezer.be/istudy_basic/index.php

Alles wat je wil weten over leerplicht, schoolkeuze, inschrijven, van school veranderen : een gids voor leerlingen secundair onderwijs (en hun ouders natuurlijk...!)
<https://www.vlaanderen.be/naar-het-secundair-onderwijs>

Leren met een beperking

Leerlingen met een beperking hebben recht op onderwijs dat aangepast is aan hun onderwijsbehoeften. De ouders, de school en het CLB zoeken naar de best passende ondersteuning, in het gewoon of in het buitengewoon onderwijs.

Je vindt hier ook meer over het M-decreet dat deze materie regelt :

<http://onderwijs.vlaanderen.be/leren-met-een-beperking>

Je wenst data te kennen van de schoolvakanties tot 2027 ?

<http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/schoolvakanties-volgende-schooljaren>

6. Het CLB-team

Vragen?

Het CLB-team voor deze school :

Franky Cosman, Psycho Pedagogisch Consulent
Sylvia Birmanns, Maatschappelijk Werker
Ruth Verbeke, Paramedisch Werker
Steffi Oosterlinck, Arts

De CLB-vestiging voor deze school :

Interstedelijk CLB GENT
afdeling Brugge
Langerei 26
8000 Brugge
tel. : 050/332172
fax : 050/344580
e-mail : clb.brugge@stad.gent

Bronnen :
www.onderwijskiezer.be
www.onderwijs.vlaanderen.be